

Ikt. sz.: KUB-41/34-6/2020.
KUB-18/2020. sz. ülés
(KUB-44/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi bizottságának**
2020. október 20-án, kedden, 13 óra 06 perckor
az Országház Delegációs termében (főemelet 40.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató az Európai Unió német elnökségi programjának prioritásairól</i>	5
<i>Őexc. Johannes Haindl tájékoztatója</i>	5
<i>Steiner Attila tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Őexc. Johannes Haindl reflexiója</i>	15
<i>Steiner Attila reflexiója</i>	16
<i>Az augusztus 9-én rendezett belarusz elnökválasztásról és a választási csalás ellen tiltakozókkal szembeni megtorló intézkedések elítéléséről szóló H/12107. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	18
<i>Arató Gergely szóbeli előterjesztése</i>	18
<i>Határozathozatal</i>	20
<i>A fehéroroszországi választások kapcsán kialakult politikai helyzet elítéléséről és az Európai Unió Fehéroroszországgal szembeni szankcióinak támogatásáról szóló H/12118. számú határozati javaslat</i>	20
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	21
<i>Dr. Gurmai Zita szóbeli előterjesztése</i>	21
<i>Határozathozatal</i>	22
<i>Az Országgyűlés határozata a Belarusz elnökválasztást követő erőszakos cselekményt elkövetőkkel szembeni belépési tilalomról szóló H/12242. számú határozati javaslat</i>	22
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	22
<i>Kocsis-Cake Olivio szóbeli előterjesztése</i>	22
<i>Határozathozatal</i>	24
<i>Egyebek</i>	25
<i>Az ülés berekesztése</i>	25

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató az Európai Unió német elnökségi programjának prioritásairól
Előterjesztők:
Őexc. Johannes Haindl, Németország magyarországi nagykövete
Steiner Attila, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára
2. Az augusztus 9-én rendezett belarusz elnökválasztásról és a választási csalás ellen tiltakozókkal szembeni megtorló intézkedések elítéléséről szóló határozati javaslat (H/12107. szám)
(Gyurcsány Ferenc, Arató Gergely, Bósz Anett, dr. Oláh Lajos, dr. Vadai Ágnes, Hajdu László, Sebián-Petrovszki László, Varga Zoltán, Varju László (DK) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. A fehéroroszországi választások kapcsán kialakult politikai helyzet elítéléséről és az Európai Unió Fehéroroszországgal szembeni szankcióinak támogatásáról szóló határozati javaslat (H/12118. szám)
Mesterházy Attila, dr. Szakács László (MSZP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. Az Országgyűlés határozata a Belarusz elnökválasztást követő erőszakos cselekményt elkövetőkkel szembeni belépési tilalomról szóló határozati javaslat (H/12242. szám)
(Kocsis-Cake Olivio (Párbeszéd) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság elnöke

Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke

Bartos Mónika (Fidesz)

Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz)

Dr. Brenner Koloman (Jobbik)

Dudás Róbert (Jobbik)

Dr. Gurmai Zita (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Balla Mihály (Fidesz) Németh Zsoltnak (Fidesz)

Nacsa Lőrinc (KDNP) Juhász Hajnalkának (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Óexc. Johannes Haindl, Németország magyarországi nagykövete

Steiner Attila államtitkár (Igazságügyi Minisztérium)

Arató Gergely (DK) előterjesztőként

Kocsis-Cake Olivio (Párbeszéd) előterjesztőként

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 06 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! A bizottsági ülést megkezdjük. Németh Zsolt helyettesíti Balla Mihályt, és Juhász Hajnalka Nacsa Lőrincet. Megállapítom a határozatképeségünket.

Tisztelt Bizottság! Megküldtem a napirendi javaslatot. Van-e ezzel kapcsolatban bárkinek kérdése? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor fölteszem szavazásra. Ki támogatja a napirendet? *(Szavazás.)* Egyhangú, köszönöm szépen.

Tájékoztató az Európai Unió német elnökségi programjának prioritásairól

(A napirendi pont tárgyalása folyamatos angol-magyar szinkrontolmácsolás mellett történik.)

(Bevezetőjét angol nyelven teszi meg.) Ezúton is szeretném üdvözölni őexcellenciáját, Johannes Haindl nagykövet urat, illetve Steiner Attilát is, az európai ügyekért felelős államtitkárt az Igazságügyi Minisztérium részéről. Ezen túlmenően pedig szeretném tisztelettel köszönteni azokat a nagyköveteket is, akik elfogadták meghívásunkat a mai találkozóra.

Általában a Külügyi bizottságban féléves rendszerességgel kívánjuk megvitatni a legfontosabb, prioritást élvező ügyeket az Európai Unió vonatkozásában, ami természetesen ránk is vonatkozik, és éppen ezért rendkívül hálás vagyok, hogy őexcellenciája, a német nagykövet úr elfogadta a meghívásunkat.

A mai napon abban a kellemes helyzetben vagyunk, ami nem volt jellemző az elnökség elejére, ugyanis jelen pillanatban a német elnökség közepén tartunk, ahol is lehetőségünk nyílik reagálni a fejleményekre, illetve a jelenleg érvényben lévő prioritásokra, kérdésekre. Éppen ez lenne a javaslatom tehát, hogy először is hallgassuk meg az előterjesztőinket, a nagykövet urat, őexcellenciáját, illetve az államtitkár urat, majd pedig a kollégákat arra kérném, hogy mondják el véleményüket, és tegyék fel esetleges kérdéseiket.

Úgyhogy, ha megengedik, át is adnám a szót Johannes Haindl úrnak, aki beszámol a német elnökség prioritásairól. Excellenciás uram, öné a szó.

Őexc. Johannes Haindl tájékoztatója

ŐEXC. JOHANNES HAINDL, Németország magyarországi nagykövete: Köszönöm. Elnök Úr! Parlamenti Képviselők! Excellenciás Uraim! Hölgyeim és Uraim! Nagyon szépen köszönöm, hogy ismételen lehetőséget biztosítanak arra, hogy látogatást tegyek ebben a csodálatos épületben, és hogy egy ilyen lenyűgöző teremben tarthatok előadást - amihez egyébként ezúton is gratulálok -, hogy megvitassam önökkel a német elnökség prioritásait, amely elnökség már a második felében tart. Az első részét beárnyékolta a Covid-19-es világjárvány, és attól tartok, hogy az előttünk álló hetekben is ez jellemzi majd az elnökség munkáját. Rövid és középtávon létfontosságú az, hogy milyen válaszokat tud adni az Európai Unió erre a kihívásra, és hogy hogyan győzi le ezt a rendkívüli egészségügyi válságot.

Az az ambíciónk az elnökségünk során, hogy kilépjünk a reaktív válságmódból, és hogy egy aktív, jövőre irányuló tervezési módot alakítsunk ki. Biztosítani akarjuk, hogy az Európai Unió erősebben és jobban felszerelve lép ki a válságból, mint ahogy ez megtalálta az Európai Uniót. Az elnökségünk mottója is tükrözi ezt: együtt Európa helyreállításáért.

A Covid-19-es világjárványnak, illetve annak társadalmi és gazdasági hatásainak köszönhetően elnökségünk elsődleges prioritása az, hogy folytassuk a válságkezelést, hogy segítsük legyőzni a koronavírussal kapcsolatos egészségügyi válságot.

Ezen túlmenően pedig fontos, időkritikus problémákkal is foglalkozni kívánunk. Az első a gazdasági újjáépítés. Az Európai Tanács döntései értelmében a többéves költségvetést illetően, illetve a Next Generation EU-val kapcsolatosan az Európai Unió bebizonyította képességét a cselekvésre, és a szolidaritás üzenetét hozta el mindenkinek. Megegyeztünk az Európai Unió költségvetésének modernizálásában, 30 százalékát a klímaváltozás csökkentésére fordítanánk, és a digitalizáció is rendkívül fontos téma lesz az előttünk álló többéves költségvetési ciklust illetően.

Az Európai Tanács első alkalommal alátámasztotta a jogállamiság fontosságát is az MFF-ben, a többéves költségvetésben, és bizonyos feltételekhez kötné az erőforrások kiosztását. Mivel nagyon rövid idő áll rendelkezésünkre, a konstruktív részvétel és a kompromisszumra történő hajlandóság az Európai Parlamentben létfontosságú lesz annak érdekében, hogy gyorsan megállapodásra jussunk.

Másodsorban bízunk abban, hogy a Nagy-Britanniával kapcsolatos tárgyalásaink a végére érnek a nehézségek dacára a jövő vonatkozásában.

A harmadik pedig, hogy a helyreállítási tevékenységeink lehetőséget biztosítanak a fenntarthatóságba történő beruházás végrehajtására is. Az európai zöldkúrnak köszönhetően egy ambiciózus, ágazatokon átívelő tervsorozatot dolgoztunk ki, melyet lépésről lépésre kívánunk végrehajtani. A Tanácson is ezt az útvonalat kívánjuk követni, amelynek részét képezi az európai klímatorvény véglegesítése, és hogy kialakítsuk az ezzel kapcsolatos nemzeti hozzájárulásokat a párizsi szerződés értelmében, annak érdekében, hogy csökkentsük a szén-dioxid-kibocsátásokat, és így elérjük a szénkibocsátási semlegességet 2030-ra.

4. Szükségessé válik az európai digitális és technológiai szuverenitás, amely egyre inkább érezteti a jelentőségét a pandémia alatt. Egy hatékony európai adatinfrastruktúrát kell létrehozni, illetve a szélessávú mobilhálózatokat is fejleszteni kell. Ezen túlmenően egy ellenálló, értékalapú digitális átalakítást kívánunk támogatni, illetve a mesterséges intelligencia használatát. Az egységes piacot is meg kell erősíteni biztonsági intézkedésekkel, illetve a magánélet védelmét és a digitális szolgáltatások védelmét, valamint a fogyasztóvédelmet.

5. A menekült- és a migrációs politika továbbra is prioritást élvez a német elnökség alatt. A Bizottság javaslata alapján a célunk egy egységes európai menekültrendszer kialakítása, amelyben megosztjuk a felelősséget, visszaszorítjuk a másodlagos migrációt is, amely megfelel az európai értékeknek és a humanitárius értékeknek, és valóban csökkenti a frontvonalban lévő tagállamok terheit. Ezen túlmenően foglalkoznunk kell természetesen a kutatási és mentési helyzetekkel is.

6. Jogállamiság. A jogállamiság megerősítése az Európai Unión belül szintén prioritást élvez a német elnökség alatt. A közös alapvető értékeink azok a kapcsolatok, amelyek egységessé teszik az Európai Uniót, és éppen ezért nem szabad, hogy ellentmondásba torkolljanak ezek megvitatásai, hanem ezzel szemben meg kell hogy erősítse az Európai Unió alapjait, amelyre az egész Unió szerveződik. Ezen túlmenően egy preventív és előrettekintő mechanizmust szeretnénk kialakítani a már érvényben lévő mechanizmusok mellett, amely lehetővé teszi a nyitott és konstruktív párbeszédet a témát illetően. Először is manuális, horizontális társalgásra kerítenénk sort az Európai Uniót illetően, másrésről pedig évente kétszer kerítenénk sort különböző megbeszélésekre. Ezzel a megközelítéssel a belső megosztottságot kívánjuk megszüntetni a témát illetően, egy közös nevezőre kívánunk jutni a jogállamiság terén, ahol is a jogállamiság egyesít bennünket. Tudom, hogy ez a megközelítés még nem

számíthat minden tagállam támogatására, de a lisszaboni szerződés 2. cikkelye alapján úgy véljük, hogy az egyetértés az Európai Unió alapértékeit illetően létfontosságú.

7. Az európai szolidaritás és kohézió megerősítése. Ez is rendkívül fontos, különösen a Covid-19 által előidézett kihívások fényében. Éppen ezért a társadalmi jogok terén kívánunk előrelépéseket elérni. Például gondolok itt az egyes államokban a minimálbér bevezetésére, illetve a minimáljövedelem bevezetésére. Elköteleztünk vagyunk az Európai Unió megerősítésében, illetve abban is, hogy csökkentsük az ifjúság munkanélküliségét.

Az elnökségünk alatt a genderegyenlőséget, illetve az emberek közötti egyenlőséget is nagyon fontosnak tartjuk, a férfiak és nők közötti kereseti egyenlőségre törekednénk, és elejét kívánjuk venni a nemi alapú erőszakos cselekményeknek.

Mivel az a megtiszteltetés ért, hogy a Külügyi bizottság előtt szólalhatok fel, a külső kapcsolatokra is rátérnék, a külügyi kapcsolatokra. Bármilyen fontosak is az előbb említett témák, az Európai Unió jövője szempontjából létfontosságú, hogy hogyan pozicionálja magát a geopolitika tektonikus változásaiban, és hogyan alakítja ki egyenlő státuszát a nagy szereplőkkel. Ennek érdekében tehát megfelelő módon kell támogatnunk a koronavírus-világjárvány által előidézett gazdasági és társadalmi nehézségeket, különösen szomszédaink körében - gondolok itt a Nyugat-Balkánra, illetve a közvetlen kontinentális szomszédunkra, Afrikára. A nyugat-balkáni országokat ezen túlmenően közel kívánjuk hozni az Európai Unióhoz. Aktívan támogatjuk a Szerbiával és Montenegróval történő aktív csatlakozási tárgyalásokat, véglegesíteni kívánnánk a csatlakozási keretrendszer Észak-Macedóniával, és amennyiben a szükséges feltételeket teljesítik, akkor Albániával is. Azonban rendkívül fontos az, hogy mindkét ország folytatja a fenntartható és átfogó reformokat a kulcsfontosságú területeken. Borrell főképviselő urat is támogatjuk abban, hogy normalizáljuk a párbeszédet Koszovó és Szerbia között.

Kína vonatkozásában. Aktívan dolgozunk az európai egység megvalósításán Kínával kapcsolatosan, hogy kiegyensúlyozott módon léphessünk fel Kínával szemben partnerként, gazdasági versenytársként és riválisként. A partnerkapcsolatunk Kínával elengedhetetlen számos területen, és éppen ezért erősíteni kívánjuk ezt a partnerkapcsolatot, szem előtt tartva a klímaváltozást. Ugyanakkor biztosítanunk kell azt is, hogy képesek vagyunk megvédeni saját értékeinket és érdekeinket, és ezeket hatékonyabban tudjuk érvényre juttatni. Mindezt csak akkor tehetjük meg, ha mi az Európai Unióként egységes hangon lépünk fel, nagyobb önbizalommal, és ellenállóbbak vagyunk. Törekednünk kell a fokozott reciprocitásra a kínai kapcsolatainkat illetően, és erősíteniünk kell az Európai Unió szuverenitását kulcsfontosságú területeken.

Afrika tekintetében stratégiaileg meg kell erősíteniünk az együttműködést ezzel a kontinenssel. A tervbe vett EU-AU-csúcstalálkozóra remélhetőleg minél hamarabb sor kerül, de nem szabad arra korlátoznia magát, hogy a pandémiával kapcsolatos kihívásokra koncentráljon, a partnerkapcsolatunk teljes spektrumára koncentrálnia kell, és el kell mélyíteni stratégiai együttműködésünket hosszú távon például a klímaváltozás és az energetika területén, a biztonság területén, a fenntartható fejlődés, illetve a migráció területén.

A közelmúltbeli fejlemények az EU-orosz-viszonyt is előtérbe helyezték. A célkitűzésünk egy elv alapú dinamikus politika kidolgozása kell legyen, amely aktívan alakítja kapcsolatunkat Oroszországgal. Éppen ezért ki kell értékelnünk az öt EU-alapelv megerősítését Oroszországgal szemben.

Nem szabad szem elől téveszteniünk az ukrán válságot sem. Aztán ott van az Alexej Navalnij ellen végrehajtott merénylet kérdése is, amelyet egy katonai idegméreggel kívántak végrehajtani. A fehérorosz helyzettel is foglalkoznunk kell,

illetve az elfogadhatatlan erőszakkal a belaruszi kormányerők részéről a lakossággal szemben. Ugyanakkor foglalkoznunk kell az Európai Tanács által nem elfogadott választási eredményekkel.

Az amerikai választás is létfontosságú esemény lesz majd elnökségünk alatt. Annak érdekében, hogy megerősítsük a stratégiaileg fontos transzatlanti kapcsolatunkat, Európának a választások után újabb lehetőséget kell kialakítania egységes módon a kapcsolat kialakítása vonatkozásában Amerikában.

A NATO továbbra is a kollektív védelmünk egyik alapját képezi, azonban a transzatlanti együttműködés mellett nem szabad szem elől téveszteni az európai szuverenitást, amely kéz a kézben jár az európai pillér megerősítése tekintetében a szövetségi rendszeren belül. Az újonnan megválasztott adminisztrációval való együttműködés szempontjából konkrét javaslatokkal kell előrukkolni egységes módon az Európai Uniónak, hogy hozzájárulhassunk a globális biztonság kialakításához. Németország együttműködik a legfőbb képviselővel, hogy továbbfejlesszük a közös védelmi politikát, és hogy növeljük az ezzel kapcsolatos képességeinket mind civil, mind katonai területen. Éppen ezért továbbra is elősegítenénk az összes európai uniós védelmi kezdeményezést, és megerősítenénk a civil és katonai vezetőséget Brüsszelben. A folyamatok javítása segítségével egy koordináltabb, koherensebb képességfejlesztést kívánnánk előirányozni az európai tagállamok körében. Végül, de nem utolsó sorban a digitális kompetenciánkat, illetve a számítógépes, tehát kibervédekezési képességeinket is növelni kívánjuk.

Azonban egy hatékonyabb európai külpolitika csak akkor lesz sikeres, hogyha a tagállamok egyértelműbben elfogadják azt a felelősséget, amelyen osztoznak egy erősebb Európa megteremtésében a világon. Amikor én voltam az Európai Unió politikai és biztonsági bizottságának a vezetője, nagyon sokszor azt tapasztaltam, hogy egyes tagállamok elejét veszik a konszenzus kialakulásának, amely aláaknázza az Európai Unió munkáját. Éppen ezért Németország a jelenlegi elnökségben elő kívánja mozdítani az együttműködésre és a kompromisszumra való hajlamot, kiegyensúlyozni kívánjuk az érdekeltségeket, és növelni kívánjuk a hatékonyságunkat a közös külügyi ügyek során. Köszönöm szépen a megtisztelő figyelmet.

ELNÖK: Steiner Attila államtitkár úré a szó.

Steiner Attila tájékoztatója

STEINER ATTILA államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): *(Hozzászólását angol nyelven kezdi.)* Tisztelt Elnök Úr! Excellenciás Uram! Haindl Úr! Nagykövetek, Nagykövethelyettesek! Ha megengedik, magyarul folytatnám, hiszen a Magyar Országgyűlésben vagyunk.

(Hozzászólását magyar nyelven folytatja.) Köszönöm szépen nagykövet úr nagyon alapos összefoglalóját a német elnökség programjáról. Abban a kényelmes helyzetben vagyok, hogy már túl vagyunk a német elnökség felén, így már nemcsak tervekről, hanem konkrétumokról is be tudok önöknek számolni.

Mi nagy várakozással tekintettünk a német elnökség munkája elé még a nyáron, ugyanis Németország már tizenháromszor töltötte be a soros elnökségi szerepkört, és Európának nagy hasznára válik, ha egy ilyen nagy tapasztalattal rendelkező tagállam egy ilyen nehéz időszakban látja el ezt a nagyon fontos pozíciót.

Szeretném kiemelni, hogy a német elnökség nagyfokú rugalmasságra tett szert szervezési szempontból, ugyanis nem nagyon lehetett tervezni, nem tudtuk, hogy hogy fog alakulni a járványügyi helyzet, és megpróbálták, amint lehet, fizikai ülések megszervezését is tető alá hozni, úgyhogy így kezdtük el a szeptember-októberi hónapot. Így két Európai Tanács-ülés is lefolytatásra került október 1-jén és október

közepén. Viszont meglátjuk, hogy milyen lesz a járványügyi helyzet. Azt látjuk, hogy Európa legtöbb országában a számok egyre rosszabbak, úgyhogy lehet, hogy vissza kell térni majd a videoformátumra, és eddig ezt a német elnökség nagyon rugalmasan szervezte, úgyhogy ezért is szeretnénk köszönetet mondani a német elnökségnek.

Ha a tartalmi kérdésekre térek át, értelemszerűen a legfontosabb kérdés volt a járványhelyzet kezelése a német elnökség számára. Itt volt nagyon sok prompt feladat, illetve voltak előrettekintő, az elkövetkezendő éveket nagyban meghatározó feladatok is. Ebből az MFF-et, a pénzügyi kerettel kapcsolatos tárgyalásokat, illetve a Next Generation EU-csomag tárgyalását szeretném kiemelni, ugyanis az egy nagyon nagy előrelépés volt, hogy nyáron, júliusban az állam- és kormányfők megállapodásra jutottak a csomaggal kapcsolatban. Azonban az apró munka része részben ezután következik, ugyanis az Európai Parlamenttel is meg kell egyezni erről a csomagról, az MFF-hez egy egyetértést kell adni az Európai Parlamentnek, és ezt a megállapodást, amit az állam- és kormányfők elértek, 44 szektorális jogszabály nyelvére kell átültetni. Úgyhogy ez egy óriási munka, és itt is szerintem a német elnökség rendelkezik minden olyan eszközzel és tapasztalattal, ami ehhez a munkához szükséges.

Ezek az intézményközi tárgyalások folynak a mai nap folyamán is. Eredetileg az elnökség egy gyorsabb ütemezéssel tervezett, azonban az Európai Parlamenttel a tárgyalások lassabban haladnak, mint a tervezettek. Több nyitott kérdés is van. Egy nagyon-nagyon fontos nyitott kérdés maga az MFF főösszege, amin jelentősen szeretne emelni az Európai Parlament, a tagállamok viszont azt mondják, hogy nyáron volt egy megállapodás, annak a megállapodásnak a főbb koordinátáit nincs mód újrainyitni, esetleg kozmetikai jellegű változtatások azok, amiket lehet eszközölni a csomagban. Úgyhogy jelenleg folyik ezeknek a tárgyalása az Európai Parlamenttel, és itt a német elnökség képviseli a tagállamokat a tárgyalások során.

Ha az MFF-et nézzük, és a német elnökség programját nézzük, akkor teljesen egyetért a magyar kormányzat is abban, hogy a koronavírus okozta gazdasági válságból való kilábalásnál nagyon nagy szerepet fognak játszani azok a politikák, amelyekre az MFF és a Next Generation EU-csomag is jelentős összegeket különít el. Ez a zöldberuházások, illetve a digitalizáció kérdése, erre nagykövet úr is részletesen kitért.

A zöldberuházások kapcsán azt látni, hogy az MFF-ben körülbelül 30 százalékát szeretnék erre a célra allokálni a forrásoknak, a Next Generation EU fundon belül, a körülbelül 750 milliárd eurós keretösszegeken belül pedig egy 30 százalékos célszámot fogadtak el az állam- és kormányfők. Ugyanez megtalálható a digitális területen is, ott pedig a 750 milliárd eurónak a 20 százalékát irányozzák elő az állam- és kormányfők ilyen célú projektekre elkölteni. Úgyhogy rengeteg forrás fog ezekre a politikákra várhatóan az elkövetkezendő hét évben rendelkezésre állni.

Szeretném továbbá kiemelni a fontosabb szakpolitikák kapcsán az aktuális vitákat. Az egyik legfontosabb kérdés a klímacélokhoz kapcsolatos vita, amiről pont egy orientációs vitát folytattak az állam- és kormányfők az előző héten Brüsszelben. Itt az Európai Bizottságnak az a terve, hogy a 2030-ra vállalt 40 százalékos kibocsátáscsökkentést emeljük meg, ugyanis az Európai Bizottság azt látja, hogy a jelenlegi tervek alapján, a jelenlegi tagállami törekvések alapján a 40 százalék fog teljesülni, és van lehetőség ambiciózus szintemelésre, és ennek az ambiciózus szintemelésnek a pontos szabályozása, ennek a kereteinek a kidolgozása az, ami az elkövetkezendő két hónapban az egyik legfontosabb vitatéma lesz a Tanácson belül is.

Itt azt kell látni, hogy Magyarország nagyon jól áll, nagyon jó számokat tud eddig is felmutatni, 33 százalékos csökkentésnél járunk, és Magyarország 2050-re is már egy törvényben rögzítette a klímasemlegesség elérésének célkitűzését. Viszont azt is látjuk, hogy a tagállamok között igen nagy a szórás. Vannak olyan tagállamok, amelyek nemhogy csökkentették, hanem éppen, hogy növelték a szén-dioxid-kibocsátásukat.

Mi azt szeretnénk, szerintünk akkor hiteles egy ambíciósszint-emelésről beszélni, hogyha mindenki elvégez valamit a házi feladatából, és mindenki fel tud mutatni, minden egyes tagállam fel tud mutatni kibocsátáscsökkentést. Ezért mi azt szeretnénk, hogy ezek a tagállami erőfeszítések jelentősen konvergáljanak, és ne az legyen, hogy van olyan tagállam, amely plusz 50 százalékból van, és van olyan tagállam, ami mínusz 50 százalékból van, és egyfajta ilyen potyautas magatartás alakuljon ki sok tagállam részéről.

Ezek a viták még előttünk vannak. Itt nagyon fontos, hogy ennek milyen versenyképességi hatása lesz, ha megemelnénk az ambíciós szintet, az ellátásbiztonságra milyen hatása lenne, az árakra milyen hatással lenne, és emiatt ezt a teljes képet kell látni ahhoz az állam- és kormányfőknek, hogy decemberben erről felelős döntést tudjanak hozni.

Egy nagyon fontos kérdéskör a migrációs csomag kérdésköre, aminek a tárgyalásai most októberben indultak el a tagállamok között. Szeptember 23-án mutatta be az Európai Bizottság az új migrációs csomagot. Magyar szempontból azt tudom mondani az első gyors értékelésünk alapján, hogy a tónusa kedvezőbb ennek a migrációs csomagnak, mint az összes korábbi javaslat, viszont áttörő változást nem irányoz elő ez a javaslat sem. A kötelező relokáció kérdésköre továbbra is napirenden van, ugyanis most nem kötelező relokációt, hanem kötelező szolidaritást írta elő az Európai Bizottság a tagállamok részére. Viszont a szolidaritásnak csupán két formájából lehetne választani: a kvóták közül vagy a kötelező visszatoloncolás lehetőségéből. Viszont, ahogy látjuk, ez a gyakorlatban nagyon-nagyon nehezen működik, ugyanis az Európai Unióban jelenleg csak egy 30 százalékos visszatoloncolási sikerességi rátát figyelhetünk meg. Ebben az esetben viszont ugyanúgy át kellene venni a visszatoloncolásra váró menekülteket 8 hónapot követően, úgyhogy praktikusán egy elosztásról beszélünk a nap végén.

Viszont üdvözljük azt a kormányzat részéről, hogy egy sokkal hangsúlyosabb pillére az egész javaslatnak a visszatoloncolás, nemcsak arról beszélünk, hogy hogyan osztjuk szét, hanem hogyan küldjük vissza a menedékstátuszra nem jogosult bevándorlókat. Úgyhogy ez egy fontos üzenet, hogy nemcsak egy egyirányú utca az európai migrációs politika, hanem igenis, hogyha valakit elutasítanak, arra jó esély van, hogy vissza fogjuk toloncolni, és ez a hangulatváltás, ez a hangsúlyváltás pozitív. Viszont még nagyon sok tárgyalás áll előttünk. Itt a tagállami érdekek nagyon eltérőek. Mi a csomagmegközelítésben vagyunk érdekeltek. Mi azt gondoljuk, hogy minden mindennel összefügg. Nagyon nehéz lesz úgy is előrehaladást elérni, hogy lezárunk pár kérdést, és akkor próbálunk a nyitott kérdésekre fókuszálni, ugyanis ez egy rendszer, az összes dosszié egy rendszert képez, és nem lehet egy-egy elemet kiragadni az egész csomagból.

Szeretném még kiemelni a bővítés kérdéskörét, ahol mi is megelégedéssel nyugtáztuk, hogy ez is a német elnökségi programban egy hangsúlyos pontot kap. Viszont azt látjuk, hogy egyelőre a bővítés terén nem történt sok előrehaladás a német elnökségi félév alatt, viszont azt is tudjuk, hogy ez most jön a napirendre novemberben. Úgyhogy nagyon várjuk, hogy tényleges, konkrét lépéseket tegyünk, és ezt a dinamikát, ami felépült 2020 első félévében, továbbra is fenntartsuk.

A német elnökség tervei között szerepelt az is, hogy az Európa jövőjéről szóló konferencia keretében most már ténylegesen kerüljön sor a konferenciasorozat megnyitására. Ezt a horvát elnökség tervezte még május 9-ére, Dubrovnikban lett volna ennek egy megnyitó konferenciája, azonban a koronavírus okozta válság ezt ellehetetlenítette. Jelenleg is folynak az uniós intézmények közötti tárgyalások, alapvetően egy nyitott kérdés maradt, hogy ki legyen ennek a konferenciasorozatnak az elnöke. Itt egy megfelelő személyt keresnek az intézmények, már több név is szóba

jött, de egyelőre még nincs megegyezés a Tanács, a Bizottság és a Parlament részéről. Viszont nagyon fontosnak tartjuk, hogy ez a vita elkezdődjön, ugyanis nagyon sok olyan kérdéskör van, ami tényleg stratégiai fontosságú Európa jövője szempontjából, és egy tökéletes platformot nyújtana ez a konferenciasorozat ezen kérdések megvitatására, legyen itt szó Európa globális szerepéről, legyen szó intézményközi kérdésekről, legyen szó akár jogállamisági kérdésekről is.

A német elnökség alatt, illetve az Európai Tanács elnöke ötlete kapcsán is azt tapasztaljuk, hogy a mostani európai tanácsi üléseken kiemelt fontosságú szerepet játszanak a külpolitikai kérdések, és az Európai Tanács elnöke tervei szerint minden elkövetkezendő Európai Tanács-ülésen szeretne egy külpolitikai témát is napirendre venni. A múlt heti európai tanácsi ülésen Afrika kérdése volt napirenden, ahol el is fogadtak az állam- és kormányfők egy következtetést, és kiemelték azt is, amit nagykövet úr említett, hogy egy stratégiai együttműködést kell Afrikával kialakítani, és ezen dolgoznia kell az Európai Uniónak és az afrikai országoknak is. Itt természetesen a migráció kérdése egy megkerülhetetlen kérdés, illetve a gazdasági segítségnyújtás és a fejlesztési pénzek minél hatékonyabb elköltése akár Európai Unió által lefektetett célok mentén is.

Köszönöm szépen, röviden ennyit szerettem volna reagálni a nagykövet úr által elmondottakra.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr, az összefogott hozzászólását. Tisztelt Bizottság! Pár gondolatot a magam nevében engedjenek meg, hogy megosszák önökkel, illetőleg néhány kérdést megfogalmazzak.

Úgy vélem, ahogy nagykövet úr is fogalmazta, hogy a Covid-járvány jelenti ma a legfontosabb nemzetközi politikai viszonyítási pontot, és fontosnak tartom azt, hogy ne pusztán a tűzoltással foglalkozzunk, hanem egyfajta esélyként is tekintsünk erre a mostani helyzetre.

Az, hogy a német elnökség alatt sikerült az újjáépítési alapot, a recovery fundot megalkotni, és sikerült összekapcsolni az MFF-fel, azt gondolom, hogy a német elnökségnek a legjelentősebb vívmánya idáig, és a legkomolyabb elismerést érdemel a német elnökség, hogy ezt a megállapodást tető alá tudta hozni. Azt hiszem, hogy ha nem Németország az elnöke ebben a helyzetben az Európai Unió Tanácsának, akkor még mindig nem rendelkezünk ezzel a megállapodással, még akkor is, ha az Európai Parlamentben olyan viták zajlanak, amelyek zajlanak. Ezek fontos viták, és akkor is, ha az Európai Bizottságnak némely képviselője, mint például Jurová asszony, megenged magának olyan kijelentéseket, amelyek sajnos nem segítik a megállapodás végrehajtását. Beteg demokráciának minősítette Magyarországot Jurová asszony. Úgy vélem, hogy nem volt meglepő a nagyon határozott magyar válasz, ami ezt követte. Nem tudunk Jurová asszonnyal a jövőben együttműködni, ez a magyar álláspont szilárd.

Ugyanakkor szintén fontosnak tartom azt, hogy most megnyílik egy hosszabb távú perspektivikus vita a járványhelyzetet követően, és kezdjük el ezt minél hamarabb. Nincs olyan kérdés, ami az Európai Unió jövőjével ne függene össze. A klímahelyzetre pár perccel ezelőtt államtitkár úr is és nagykövet úr is kitért. Itt egy dolgot szeretnék hangsúlyozni a klímaüggyel kapcsolatban. Nem tudjuk, hogy az egyes tagállamok hol tartanak, és úgy gondolom, hogy nagyon nehéz továbblépni és újabb ambiciózus terveket megfogalmazni, amíg nem látunk e tekintetben tisztán. Tehát a state of play rögzítése kulcsfontosságú, hogy új célokat tudjunk kijelölni.

Szintén fontosnak tartom a külpolitikai gondolkodásban az európai stratégiai autonómiának mint célkitűzésnek a megfogalmazódását. Ez a járványhelyzetet

követően, ma már egy egyre szélesebb körben elfogadott megközelítés. Különösen az Európa és a Kína közötti kapcsolatban van ennek nagy jelentősége.

Ami a közös kül- és biztonságpolitikát illeti, itt a hatékonyabb közös fellépésre helyezte a nagykövet úr a hangsúlyt. Ezzel egyetértünk a magunk részéről, mi is úgy gondoljuk, hogy itt erre nagy szükség van. Az elmúlt időszakban mintha javult volna a brüsszeli nagykövetségi körben ezen kérdésekben az egyetértés kimunkálása, mintha az elmúlt időszakban ritkábban találkoznánk olyan kérdésekkel, amikor nem jutunk közös nevezőre. Ugyanakkor - Magyarország és a visegrádi országok nevében is mondhatom talán ezt - nem tudjuk támogatni a külpolitika vonatkozásában a többségi szavazási elv bevezetését. Úgy gondolom, hogy ez nem segítené, hanem inkább erősítené a megosztottságokat, a vitát. Vannak olyan kérdések, amelyek egyszerűen többségi szavazással nem dönthetők el.

A NATO keretei között a kompromisszumalkotás megfelelőképpen működik, úgy gondolom, talán érdemes lenne az Európai Uniónak tanulni a NATO-tól.

A migrációs csomaggal kapcsolatban úgy vélem, hogy valóban előrelépés történt a csomag nyilvánosságra hozatalával, a kötelező elosztási kvóta mint axióma kikerült az Európai Bizottság megközelítéséből. Én ezt szeretném üdvözölni, hiszen ezzel nagyon sok vitát tudtunk le az elmúlt időszakban, és örülök, hogy itt egy elmozdulás tapasztalható.

Én a kötelező szolidaritás elvét is támogatom. Azt gondolom, hogy ez is egy fontos dolog, hogy rögzítsük a kötelező szolidaritás elvét. Magyarország mindig is úgy tekintett a migrációs feladataira, hogy nekünk itt dolgunk van. Ugyanakkor úgy gondolom, hogy a formáit tekintve, a szolidaritás formáit tekintve további egyeztetésekre lesz szükség.

A Belarusz kérdésére szeretnék rákérdezni, nagykövet úr. Itt a visegrádi országoknak van egy nagyon határozott álláspontja. Úgy gondoljuk, hogy egy komoly gazdasági Marshall-tervszerű vízióra van szükség Belarusz vonatkozásában. Van-e ezzel kapcsolatban ambíció, elkötelezettség a német elnökségben, a német politikában? Mert azt hiszem, hogy szankciókkal és nyilatkozatokkal nem fogunk tudni sokra menni.

A bővítés kapcsán is úgy gondolom, hogy fontos lenne, hogy legyen eredménye a német elnökségnek, tudjunk előrehaladni. Egy kicsit több ambíciót várnánk el a bővítés vonatkozásában. Úgy látom, hogy a bővítési biztos, Várhelyi Olivér megfogalmazta azokat az alapelveket, amelyek alapján eredményeket lehet elérni. Az új típusú bővítési metodológia ebbe a körbe tartozik.

Végül a keleti, mediterrán konfliktusokra szeretnék röviden rákérdezni. A kelet-mediterrán térségben tapasztalható konfliktusok a legsúlyosabb biztonságpolitikai kihívását jelentik ma az Európai Uniónak, és nem hiszem, hogy elmehetünk emellett a problémaegyüttes mellett. Azerbajdzsán és Örményország, Ciprus, görög-török vita, elhúzódó konfliktus Szíriában, és mindez nagyon szoros kapcsolatban a török szerepvállalással, a török külpolitikai vízióval. Hogyan áll a német elnökség az EU-török-kapcsolatok kérdésköréhez?

Elnézést, ha egy kicsit sok kérdést tettem föl. Rövid válaszokat szeretnénk majd kérni.

Meg szeretném most adni a szót a parlament alelnökének, Brenner Koloman úrnak elsőként, és kérem a képviselőtársaimat, hogy jelentkezzenek. Brenner Koloman képviselő úr!

DR. BRENNER KOLOMAN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. *(Hozzászólását német nyelven kezdi. - Nincs tolmácsolás.)* Euer Exzellenz, Herr Botschaftler Haindl, erlauben Sie mir zuerst in meiner deutschen Muttersprache Sie nochmals in Ungarn recht herzlich zu begrüßen und sowohl im Namen des

Ungarischen Parlaments als Vizepräsident des ungarischen Parlaments und als auch im Namen meiner Partei der Volkspartei Jobbik. (*Excellenciás Uram, Haindl Nagykövet Úr! Először is engedje meg, hogy a Magyar Országgyűlés alelnökeként a Magyar Országgyűlés nevében és egyben pártom, a Jobbik néppárt nevében német anyanyelvemen újra szívből köszöntsem Önt Magyarországon.*¹)

(*Hozzászólását magyar nyelven folytatja.*)

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Nagykövet Asszonyok és Urak! A nagykövet úrhoz két kérdést szeretnék intézni. Az első kérdésem arra vonatkozik, ami a mi számunkra, mint egy konzervatív néppárt számára nagyon fontos, ez pedig a jog uralma az Európai Unión belül. Azt látjuk, hogy ebben az ügyben a német elnökség egy komoly célkitűzést tett. Azt szeretném nagykövet úrtól megkérdezni, hogy a jelenlegi helyzetben ennek a kérdésnek a továbbfűzésére annak alapján, hogy lehet-e egy olyan monitoringrendszer kidolgozni, amely minden tagállamra vonatkozóan azonos mércével mér, erre lát-e lehetőséget nagykövet úr.

A második kérdésem pedig a digitalizációs célkitűzéseire vonatkozik a német elnökségnek, hiszen azt láttuk, hogy az európai miniszterelnökök megegyezése alapján ez a fontos célkitűzés nem azt a költségvetési támogatást kapta meg, amit előzetesen terveztek, és azt gondolom, ez a XXI. században az Európai Unió minden polgára számára egy nagyon fontos célkitűzés. Ezt hogyan látja nagykövet úr, hogyan lehetne jobban támogatni? Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Zsigmond Barna képviselő úr!

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. (*Hozzászólását angol nyelven kezdi.*) Köszönöm szépen, excellenciás uram, a megjegyzéseket, a beszédet. (*A hozzászólását magyar nyelven folytatja.*) A kérdésem a következő lenne. A Minority SafePackról szeretnék kérdezni, a nemzeti kisebbségvédelmi kezdeményezésről. Nagykövet úr bizonyára hallotta, hogy egy polgári kezdeményezés volt, és több mint egymillió európai állampolgár írta alá ezt a kezdeményezést, ami arról szól, hogy az Európai Unió végre foglalkozzon az őshonos nemzeti kisebbségek helyzetével is, tehát hasonlóan más témákhoz, mint a migrációhoz, a nemzeti kisebbségek vonatkozásában is legyenek kötelező érvényű jogi keretek az Európai Unió országai vonatkozásában.

Nemrég, október 15-én volt az Európai Parlamentben a meghallgatás, ott is felmerült ez a kérdés. Nagyon sokan támogatták, és elmondták, hogy az Európai Unió lényegéhez tartozik ez a kérdés, hiszen a sokszínűséget, a nyelvet, a kultúrát hivatott védeni az a jogi keret, amit szeretnének elérni a kezdeményezés aláírói. Mi, magyarok nagyon sokan támogatjuk ezt a kérdést, a Fidesz is támogatja ezt a kérdést mint párt, tehát mindenképpen fontosnak tartanánk, hogy legyen egy kötelező érvényű európai jogi keretrendszer, hiszen több mint 50 millió európai állampolgár tartozik az őshonos nemzeti közösségekhez.

Arról szeretném megkérdezni nagykövet urat, hogy hogyan látja ezt a kérdést, foglalkozik-e ezzel a német elnökség, illetve mit lehetne tenni annak érdekében, hogy az Európai Uniónak legyen egy ilyen egységes kötelező jogi kerete. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Gurmai Zita képviselő asszony!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Államtitkár Úr! Tisztelt Nagykövet Urak és Hölgyek! Először is egy remek alkalom arra, hogy hosszú

¹ Az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda Zrt. általi hiteles magyar fordítás.

idő után ismételten találkozni tudjunk, de valóban, államtitkár úr nagyon pontosan fogalmazott, nem lehet tudni, hogy ez sajnálatos módon meddig igaz. Ha őszinte vagyok, akkor nagyon kell vigyáznunk egymásra, és ennek megfelelően viszont tényleg azt kell mondjam, hogy az online térben levő kommunikáció most sokkal biztosabb.

Először is szeretném jelezni, hogy a trióelnökség elkészített egy nagyon világos nyilatkozatot arról, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatosan mi az, amit képviselnek. Ez ügyben nagykövet úr is jelezte, hogy a nők és férfiak közötti bérkülönbség rendezése az egyike a legfontosabbaknak, illetve azzal a munkával mi újság, amiért tulajdonképpen nem jár fizetség, illetve elkötelezett a miniszter asszony abban, hogy a nők elleni erőszak ügyében határozott fellépések történjenek. Én azt gondolom, hogy azt, hogy ezt az EU-szerte jól ismert segítő vonalat kiterjesszék, rendkívül fontosnak és hasznosnak tartom.

Államtitkár úr arról is beszélt nagykövet úr expozéja után, hogy gyakorlatilag most kicsit a félidejében vagyunk az elnökségnek. Tehát hogyan látja nagykövet úr, mi az, amiben rá kell kapcsolni, tehát mi az, ami még nagyon világos prioritás az önök számára, és mi az, amit úgy tűnik, hogy el kell engedni, és a portugál, illetve a szlovén trió tagok esetleg sokkal inkább elkötelezettek-e ebben? Ha jól sejtem, a portugál nagykövet itt van, és nem tudom, a szlovén is itt van-e, de mindenféleképpen az is kérdés, hogy egyébként itt Magyarországon ön milyen típusú együttműködést alakított ki. Jorge Roza de Oliveira, akiről most beszéltem, Portugália képviselője. Tehát ez is mindenképpen fontos lenne, hiszen én úgy gondolom, hogy van egy rendszeres találkozó természetesen a nagykövetek között, tehát ezért is tartom én ezt rendkívül fontosnak.

Zárásképpen. Nyilvánvaló, hogy a Covid egy olyan új kihívást jelent Európa számára, amivel még nem találkoztunk az elmúlt időszakban. Én azt tapasztalom, hogy a frontvonalban elsődlegesen a nők voltak, tehát ha megnézzük az egészségügyet vagy a szociális szférát, akkor nyilvánvaló, hogy ők voltak igazán a frontvonalban. Hogyan tudjuk ezeket a nőket még jobban megbecsülni itt a Covid-vírus alatt? Ez lenne a kérdésem.

Még egyszer nagyon köszönöm nagykövet úr tartalmas összefoglalóját, és államtitkár úrét is. Köszönöm szépen elnök úr.

ELNÖK: Juhász Hajnalka képviselő asszony!

JUHÁSZ HAJNALKA (Fidesz), a bizottság alelnöke: *(A hozzászólását angol nyelven teszi meg.)* Nagykövet úr, szeretném megköszönni a részletes bemutatót a német elnökséggel kapcsolatosan. Először is, egyetérttek Németh Zsolttal, a Külügyi bizottság elnökével abban, hogy a tagállamok kormány- és államfőinek megállapodása júliusban óriási siker volt, hiszen elértünk egy, az MFF-fel és a Next Generationnel kapcsolatos megállapodást, ugyanakkor szerintünk ez egy törékeny kompromisszum. Éppen ezért rendkívül fontos, hogy ez átültetődjön a jogalkotásba is, hiszen ez lesz a legsikeresebb része a német elnökségnek. Úgy vélem, hogy óriási különbség van a jogállamiság és az Európai Unió pénzügyi érdekei között, mert az Európai Tanács korábbi döntése nem ezt tükrözte.

Másodsorban pedig arra kérdeznék rá, hogy ez a rendkívül ambiciózus, klímaváltozással kapcsolatos keretrendszer, mert van egy függő ügy, amelyet Steiner Attila is megemlített, van egy szabályozás, amely az Európai Tanács és az Európai Parlament előtt áll, amely arról szól, hogy klímasemlegességet érjünk el, tehát ez rendkívül ambiciózus terv, hiszen 40-55 százalékos csökkenést irányoz elő az üvegházhatású gázok kibocsátása terén. Ugyanakkor Steiner Attilával értek egyet, hogy

ez akkor lesz csak hihető és hiteles elkötelezettség, hogyha azt látjuk, hogy minden egyes tagállam be tudja mutatni azt, hogy mit ért el az elmúlt 10-20 évben.

Önnek tehát mi a véleménye, az Európai Unió Bizottságának előterjesztése alapján megvalósul egy országalapú elemzés az üvegházhatású gázok kibocsátása vonatkozásában, tehát hogy képesek leszünk-e egyáltalán elérni ezt a rendkívül ambiciózus elkötelezettséget? Köszönöm szépen.

ELNÖK: További kérdések vannak-e? *(Nincs jelzés.)* Nagykövet úr, megadom a szót.

Őexc. Johannes Haindl reflexiója

ŐEXC. JOHANNES HAINDL, Németország magyarországi nagykövete: *(Hozzászólását angol nyelven kezdi meg.)* Köszönöm, nagyon szépen köszönöm. Sajnálom, hogy nem tudok magyarul válaszolni a kérdéseikre. Megpróbáltam megtanulni az önök nyelvét. *(Magyar nyelven folytatja:)* Sajnos nekem nem sikerült.

(A továbbiakban a felszólalását angol nyelven teszi meg.) Nagyon sok kérdést kaptam, és természetesen az elnökség képviselőjében vagyok itt, és nem Németország képviselőjében, és némelyik kérdésre nem adhatok elnökségi képviselőként teljes körű választ.

Talán az ön kérdésével kezdeném, mert akkor azt kihúzhatom a listáról. Tehát a klímakérdés tekintetében, amelyet megemlített államtitkár úr is, rendkívül fontos ügy ez, ebben mind egyetértünk. A létfontosságú kérdés az, hogy milyen dátumot fogadunk el kiindulási pontnak. A Német Szövetségi Köztársaságban, hogyha mondjuk 1990-re tesszük le ezt a kezdeti időpontot, akkor az számunkra rendkívül előnyös. Ha más a kezdeti időpont, akkor más a helyzet. Éppen ezért meg kell állapodni abban, hogy mi a kiindulási dátum a kiértékelés szempontjából, ez nagyon fontos.

A jogállamiság kérdésében, amelyet számos itt jelen lévő ember megemlített, tisztában vagyok azzal, hogy ez egy ellentmondásos kérdés. Nekünk van egy nemzeti álláspontunk ezzel kapcsolatosan. Német elnökségként az a célkitűzésünk, hogy áthidaljuk a szakadékot a két különböző célkitűzés között. Az egyik az, hogy fenntartsuk az együttműködést, a másik pedig az, hogy az együttműködést tartsuk fenn a jogállamiság terén, mert ez nagyon fontos eleme a lisszaboni egyezménynek és az európai egyezménynek. Bízom benne, hogy Brüsszelben eredmény is születik e tekintetben.

Az egyéb prioritások vonatkozásában. Két és fél hónap áll még rendelkezésünkre, amely gyakorlatilag csak két hónapot jelent, hiszen karácsonykor semmi sem történik. Két hónap alatt kell tehát rákoncentrálni a fontos kérdésekre, és nagyon sok kérdésre nem is tudunk sort keríteni. Örülünk annak, hogy a trióelnökség veszi át az elnökséget, ami óriási eredmény az Európai Unió részéről is.

Az MFF és a Next Generation-csomag a legfontosabb prioritásunk természetesen, és ezzel kéz a kézben jár a jogállamiság kérdésköre is. Ezzel kapcsolatosan kell megállapodásra jutnunk. Természetesen a klímakérdés és a digitalizáció is fontos véleményem szerint, hiszen, ahogy már megemlítették, valóban fontos kérdések ezek, és egyértelmű prioritást képviselnek az elnökségünk munkájában, hiszen tudjuk azt, hogy, ha tetszik, ha nem, ez a jövő, és a jövővel igenis foglalkozni kell, és fel kell készülnünk erre a jövőre. *(Bartos Mónika megérkezik az ülésre.)*

A kisebbségeket illető jogi keret vonatkozásában. A kisebbségekkel való foglalkozás kulcsfontosságú, tehát ahhoz, hogy foglalkozunk az ő kérdéseikkel, az ő problémáikkal, kétség nem fér hozzá. Ugyanakkor kétlem, hogy az előttünk álló két hónapban elnöki tisztet betöltő tagállamként tudunk ezzel foglalkozni, hiszen az

erőforrásaink e tekintetben korlátozottak, és ne feledjük el, hogy a Covid-19-nek óriási hatása volt a Bizottság azon képességére, hogy lépéseket tegyen és előremozduljon ilyen témákban.

A digitalizációval kapcsolatos kérdést már említettem, és a közös monitoringrendszer kidolgozását illetve a másik kérdés a jogállamiság vonatkozásában. Tudom, hogy nem mindenki osztozik ezen a véleményen itt ebben a teremben, de egész őszintén a német elnökség álláspontja szerint a Bizottság jelentésére mi már egyfajta közös monitoringrendszerként tekintünk, de természetesen tisztában vagyok azzal, hogy nem fogadja el mindenki ezt a nézőpontot.

A kelet-mediterrán-konfliktusokat illetően ez is rendkívül fontos témakör, hiszen itt azt látjuk, hogy mennyire fontos az, hogy az EU konszenzus alapján lép fel, és képes egyáltalán a fellépésre és a reagálásra.

Megemlítette a Bizottságban a többségi szavazás kérdését. Tudjuk, hogy ez nem problémamentes. Személyes alapon, most tehát nem az elnökség véleményét mondom, hanem az én véleményemet: brüsszeli tapasztalataim alapján fontos egyes területeken a többségi szavazás intézményének a bevezetése, mert a külpolitikai kérdésekben esetleg túl sokáig tart az Európai Uniónak, hogy ilyen jellegű konszenzust érjen el, és egész őszintén amellet érvelnék, hogy van különbség egy védelmi szövetség, mint a NATO, illetve az Európai Unió között, amely külpolitikai tényezőként kíván itt megjelenni. De természetesen egyetértek önnel, különböző érveket lehet tekintetbe venni, amelyek szintén fontosak.

Fehéroroszországgal kapcsolatosan a múlt heti tanácsi határozatot tudom idézni, amely az október 12-ei véleményt tükrözi, amely kifejezi az együttérzését a lengyel nézőponttal, jobban mondva a szolidaritását a lengyel nézőponttal. Az első és legfontosabb feladatunk az, hogy olyan megoldás szülessen, amikor véget ér a tüntetőkkel szembeni erőszak, és eljutunk a következő szakaszba, amikor is a választásokat követően egy legitim kormány veszi át a hatalmat.

A klímaváltozással kapcsolatosan már említést tettem az erre vonatkozó álláspontjainkról, és igen, a Covidot is tekintetbe kell venni. A Covid önmagában is egy óriási kihívás.

Remélem, hogy sikerült válaszolni, legalábbis némely felmerült kérdésre.

ELNÖK: Államtitkár úr!

Steiner Attila reflexiója

STEINER ATTILA államtitkár (Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm szépen. Két témára szeretnék röviden reagálni, az egyik a jogállamisági kérdéskör és a másik a digitalizáció kérdésköre.

A jogállamiság kapcsán most jelenleg két téma az, ami napirenden van. Egyrészt az MFF-tárgyalások során, amit Juhász képviselő asszony is említett, a mi értelmezésünk is megegyezik az övével. Mi úgy gondoljuk, hogy a nyári konklúzió, állam- és kormányfői konklúzió teljesen egyértelműen szétválasztja a jogállamisági kérdéskört az Unió pénzügyi érdekeinek védelmétől. Mi úgy gondoljuk, hogy értelemszerűen, ha jól vannak védve az Unió pénzügyi érdekei, az hozzájárul a jogállamisági elvek érvényesüléséhez, ez a kapocs a kettő között, de alapvetően most egy pénzügyi jellegű kondicionalitási rezsimről beszélünk. Amúgy maga a jogalap is, ami alapján ezt javasolják a jogalkotók, a pénzügyi érdekekről szól, tehát egy büdcsjogalapra hivatkozik maga a javaslat is, ez is mutatja, hogy alapvetően ennek erről kellene szólnia.

Mi úgy gondoljuk, hogy ha valaki viszont szeretne új, ezen túlmutató eszközöket bevezetni, arról is lehet beszélni, viszont azt ne kössük össze azzal, hogy az MFF-

csomag, illetve a recovery fund létrejöttét ehhez kötjük, ugyanis akkor arról beszélünk, hogy egy új eszközt alakítunk ki, ami a szerződéses kereteket túlhaladja, és ennek van egy külön eljárásrendje. Erről lehet beszélni, de szerintünk ez most nem az a helyzet, amikor a kettőt össze kellene kapcsolni. Ennek függvényévé tesszük, hogy létrejöhet-e az új költségvetési csomag vagy nem.

A másik kérdéskör, ami most napirenden van, az pedig a jogállamisági jelentése az Európai Bizottságnak, ahol Magyarország nem támogatta azt, hogy a Bizottság jelentései alapján kerüljön megrendezésre a tagállamok éves jogállamisági vitája. Ez a vita amúgy már lefolyt az októberi Általános Ügyek Tanácsa ülésen. Igazából mi úgy éreztük, hogy minden félelmünk beigazolódott ezen vita kapcsán, ugyanis a Bizottság jelentése szeptember végén készült el, nem volt egyáltalán előkészítve arra, hogy erről miniszterek azonnal tárgyaljanak, úgyhogy több száz oldalnyi vitaanyagot kaptak meg a miniszterek két héten belül, és erről kellett már miniszteri körben tárgyalniuk. Eleve a kérdések feltevése szelektív volt, csak bizonyos kérdéskörökre terjedt ki ez a jelentés, például a kisebbségi jogok kérdéséről, ha már jogállamiságról beszélünk, nem szól ez a jelentés.

Természetesen a Bizottságnak joga van ezeket a jelentéseket elkészíteni, de mi úgy gondoljuk, hogy a magyarországi jelentés nem tükrözi megfelelően a valós álláspontot, ugyanis a mi kontribúciónkat nagyon nehezen tudjuk felfedezni ebben a jelentésben, viszont bizonyos szervezetek, ha megnézzük a referencialistát, akkor egyértelműen megjelennek. Úgyhogy mi úgy gondoljuk, hogy a jogállamiságról való párbeszéd nagyon-nagyon fontos az európai intézményeken belül, a Tanácson belül, és ennek aktív részesei szeretnénk lenni. Viszont nem gondoljuk azt, hogy a bizottsági jelentésnek kellene az alapját képezni ennek a párbeszédnek.

A digitalizáció kapcsán Brenner képviselő úr kérdésére én is szeretném azt kiemelni, hogy igen, az MFF-en belül csökkent a „Digitális Európa” program kerete körülbelül 2 milliárd euróval. Viszont azt ne felejtsük el, hogy most van mellette egy teljesen új eszköz, egy 750 milliárd eurós recovery fund, és ha megnézi az október 1-2-ai konklúziót az állam- és kormányfői ülés eredményeként, akkor abban megjelenik egy célszám, hogy 20 százalékát ezeknek a forrásoknak erre a célra kell költeni. Az 150 milliárd euró. Úgyhogy igazából a mozgástér inkább megnőtt, mint csökkent, ha az eredőjét nézzük a teljes csomagnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Van-e további kérdés, válasz, reflexió? *(Nincs jelzés. - A hozzászólását angol nyelven folytatja.)* Amennyiben nincs, akkor szeretném kifejezésre juttatni a nagyköveteknek, köszönöm, hogy elfogadták a meghívásomat. Úgy vélem, hogy rendkívül nemes örökség az, hogy találkozunk minden ciklusban, minden félévben, és nagyon örülök annak, hogy elnyerte az önök tetszését is ez a formátum, és hogy elfogadják rendszeresen a meghívásomat. Nyilvánvaló, hogy az év folyamán örömmel fogadjuk el az önök meghívásait ebédekre, vacsorára, fogadásokra, megbeszélésekre, de ez nem jelenti azt, hogy nem szoktunk ezekre eljárni, csak arra kívánok rávilágítani, hogy többfajta formátum áll rendelkezésünkre a megbeszélések tekintetében.

Nagyon hálás vagyok a német nagykövetnek is, nagy örömmel fogadjuk őt itt Magyarországon. A legtöbb kollégája önhöz képest veterán a tekintetben is, hogy mennyien próbálkoztak már megtanulni magyarul, de hát abban is, hogy mennyire élvezik Budapestet. Biztos vagyok benne, hogy örömmel megosztják önnel majd az itt szerzett tapasztalataikat.

Tisztelt Kollégák! Mielőtt rátérnénk a 2. napirendi pontunkra, szeretném bejelenteni, hogy pár perc szünetet tartunk, de a bizottság tagjait arra kérném, hogy

maradjanak, mert egy pár kérdést el kell döntenünk. Ugyanakkor búcsúzzunk el vendégeinktől. Köszönjük szépen a megtisztelő részvételt. *(Rövid szünet.)*

Köszönöm szépen, hogy ehhez az új gyakorlathoz hozzájárultatok, mert azt hiszem, hogy így az ő számukra is ez egy érdekes dolog, mert összefoglalva hallhatják, hogy mi érdekel bennünket, mi a mi megközelítésünk, mik a mi prioritásaink, még akkor is, ha nem válaszolnak, meg arra válaszolnak meg úgy, ahogy akarnak, de hát nyilvánvaló, hogy ez azért általában így szokott lenni.

Az augusztus 9-én rendezett belarusz elnökválasztásról és a választási csalás ellen tiltakozókkal szembeni megtorló intézkedések elítéléséről szóló H/12107. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 2. napirendi pontunkra akkor rátérünk, a belarusz elnökválasztásról, a választási csalás ellen tiltakozókkal szembeni megtorló intézkedések elítéléséről szóló határozati javaslat Gyurcsány Ferenc és társai részéről. A 3. napirendi pont hasonló témában Mesterházy Attila és Szakács László önálló indítványa, és a 4. pedig szintén belarusz témában Kocsis-Cake Olivio önálló indítványa.

Kezdenénk akkor a 2. napirendi ponttal. Döntenünk kell a képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről. Ki kíván szólni Gyurcsány Ferenc indítványáról? *(Arató Gergely: Előterjesztőként.)* Bocsánat, elnézést! Arató Gergely képviselő úr!

Arató Gergely szóbeli előterjesztése

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Biztos vagyok benne, hogy a bizottság tagjai egyrészt gondosan elolvasták az indítványt, másrészt pedig tisztában vannak a belarusz helyzettel. Én összesen két szempontot szeretnék a figyelmükbe ajánlani. Az egyik ezek közül az, hogy a javaslat jóval enyhébb fogalmazású és nyelvezetű, mint az a javaslat, amit a Fidesz európai parlamenti képviselői szeptemberben megszavaztak az Európai Parlamentben. Ez a javaslat nem kér annál többet. Én azt gondolom, hogy az helyénvaló és jogos, hogy ugyanazt az álláspontot képviseljük Brüsszelben, mint amit itthon képviselünk, vagy itthon ugyanazt képviseljük, mint amit Brüsszelben képviseltünk. Sajnos a helyzet nem enyhült, nem javult, a kibontakozás pillanatnyilag nem látszik. Van jelentősége annak, hogy a Magyar Országgyűlés, a magyar parlament is szolidaritását kifejezze egy ilyen helyzetben.

Másrészt csak azért, mert sokat beszélünk arról, hogy a magyar kormány politikai prioritásai közé tartozik, külpolitikai prioritásai közé is, az üldözött keresztények védelme. Szeretném fölhívni a figyelmüket a minszki érsek úr esetére, akit most már több mint egy hónapja nem engednek vissza a saját hazájába a belarusz hatóságok. Hozzáteszem, az ő egyik székesegyháza a minszki székesegyház, amelynek felújításához a magyar kormány is forrást ígért. Egyébként az előző választás alkalmával volt szerencsém Belorusziában lenni választási megfigyelőként, és pont Mogiljevben, ez egy nagyon impozáns székesegyház.

Tehát azt gondolom, hogy ebből a szempontból is, hogy mondjam, ez egy hitelességi kérdés. Ha komolyan vesszük azt, vagy komolyan veszi a kormányoldal is azt, hogy a vallásuk miatt üldözött keresztényeket védi, akkor ez egy jó alkalom arra, hogy ennek világos jelét adja. Természetesen ezt még nem tudhattuk akkor, amikor benyújtottuk a határozatot, de nyilván, ha érkezik majd erre módosító indítvány, hogy ez hangsúlyosan szerepeljen a határozati javaslatban, akkor erre a vita folyamán nyitottak leszünk, hogy módosító indítvánnyal ezt rendezzük. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Gurmai Zita képviselő asszony!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nekem jutott az a nemes szerep, miután egyik előterjesztő sincs itt, Mesterházy Attila, a bizottság alelnöke karanténban van a következő két hétben, ahogy ezt hétfőn jeleztem, Szakács László pedig éppen most beszél, vagy legalábbis nem tud itt lenni.

Nyilvánvaló, hogy hasonló témában nekem egy kérésem lenne. Ebben az országgyűlési határozatban nyilvánvalóan megismételhetném azt, amit Arató Gergely mondott, hogy támogassa az EU által alkalmazott szankciókat, de én ennél fontosabbnak tartom azt, hogy június 5-én a miniszterelnök úr Minszkben járt, és ennek a hivatalos látogatásnak a jegyzőkönyvét legyenek kedvesek megismertetni, vagy teljes körűen beszámolni a látogatásról. Összesen ennyit szeretem volna ebből kiemelni, mert azt gondolom, hogy ez fontos és hasznos lenne. Köszönöm szépen, és még egyszer elnézést, hogy az előterjesztők nem tudtak itt lenni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Ha jól értem, akkor a 4. napirendi pont alatt szereplő kérdést ismertette velünk. Tehát most a 2. napirendi ponthoz van-e még valakinek további hozzászólása? *(Jelzésre:)* Zsigmond Barna képviselő úr!

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz): Nagyon röviden. Köszönöm, elnök úr, a szót. Új oldaláról ismerhettük meg Arató képviselőtársunkat, hiszen látom, aggódik a katolikus egyházért. Talán egyeztetni kellene képviselőtársaival akkor, amikor az egyházi támogatásokat támadják és általában egyház ellen szólalnak fel.

A második pedig, valószínűleg a lelkiismeret hangja szólalt meg önökben, nem tudom, remélem, hogy ez történt, hiszen amikor nézem a minszki képsorokat, akkor eszembe jutnak azok a budapesti jelenetek, amikor a Gyurcsány Ferenc vezette rendőrség rátámadt a magyar emberekre, és kilőtte az emberek szemét. Tehát mi is megtapasztaltuk azt, hogy mit jelent a rendőrterror, és mit jelent az, ha egy ország vezetője a saját emberei ellen vezeti a rendőrségét. Úgyhogy talán ebben a - nem tudom - memorandumban meg kellene említeni azt, hogy elítéljük azt az erőszakot is, ami, hasonlóan a minszki utcához, Budapest utcáin is jelen volt Gyurcsány Ferenc kormánya alatt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Röviden annyit szeretnék mondani mindkét képviselőtársamnak, végül is pontosabban mind a három képviselőtársamnak, akik ezeket az indítványokat Belarusz-ügyben benyújtották, hogy Magyarország az Európai Unió keretei között augusztus 11-én csatlakozott az EU nevében kiadott nyilatkozathoz. Augusztus 19-én a Tanács elnöke következtetéseket adott ki; szintén tükrözi a mi álláspontunkat. Szeptember 11-én az EU nevében nyilatkozatot fogadtak el a tagállamok, amely az erőszak további eszkalációja és a koordinációs tanács tagjai elleni megfélemlítések azonnali beszüntetéséről szól. Támogattuk szeptember 24-én a közös kül- és biztonságpolitikai főképvisező, Josep Borrell nyilatkozatát Lukasenka elnök beiktatásáról. Az Európai Tanács külkapcsolatokról szóló következtetéseire hadd hívjam fel a figyelmet, közös következtetések; Magyarország támogatta október 1-jén. Október 12-én szintén következtetéseket fogadott el a Belaruszban történt fejleményekre adott uniós válaszlépésekről az Európai Unió Tanácsa, és október 16-án, most utalt rá a német nagykövet, az EiT is szolidaritását fejezte ki Belarusz kérdésében.

Hadd hívjam föl arra is a figyelmet, hogy az EBESZ, az Európa Tanács és a NATO fórumain is elhangzottak azok az álláspontok, amelyek egyszerűen megítélésem szerint ezt a határozatot, amire vonatkozóan javaslat fogalmazódott meg, feleslegessé teszik. Úgy vélem, hogy mi ezekben a kérdésekben a közös nemzetközi megközelítés álláspontján állunk, és sikerült is az elmúlt időszakban ezen a téren komoly eredményeket fölmutatni, tükrözik a magyar álláspontot, egyre inkább ezek az álláspontok.

Ami még talán hiányzik, hogy egy komoly Marshall-tervszerű segélyprogram induljon el. E tekintetben a V4 fogadott el egy közös álláspontot, hogy helyesnek tartanánk, hogyha egy hosszú távú kibontakozás keretében a szankciók mellett - nem helyett - megvillantana az Európai Unió azt a kibontakozási lehetőséget, ami azért kulcsfontosságú, mert Putyin elnöknek az elmúlt időszakban egy nagyon komoly zsarolási potenciált jelentett az, hogy Belaruszra olyan mértékben tudott kivetni sajátos árszabást, amely eredményeképpen az energiaárak az égbe szöktek, hogy olyan gazdasági intézkedések történtek, amelyek eredményeképpen megrendült Oroszország viszonylatában a belarusz gazdaság lehetősége. Nagyon szoros kapcsolatban van az elmúlt időszakban kialakult válságos helyzettel, és ha a politikai helyzetet sikerül rendezni, amire egyelőre szintén nem látszanak az egyértelmű tájékozási pontok, a gazdasági helyzetnél kulcsfontosságú, hogy valamilyen szinten az Európai Unió ebben szerepet vállaljon.

De azt kell mondanom, hogy a szándékukkal, az önök szándékaival többé-kevésbé egyetértünk. És ha már itt képviselő asszony a 4. napirendi pontot említette, arra majd vissza fogunk térni, de most úgy gondolom, hogy a 2. napirendi ponttal kapcsolatban nem tudjuk támogatni ezen megfontolásokból Gyurcsány Ferenc és munkatársainak, kollegainak a megközelítését.

Van-e az előterjesztőnek ezzel kapcsolatban további kérdése, javaslata, véleménye? *(Jelzésre:)* Arató képviselő úr!

ARATÓ GERGELY (DK): Egyetlen rövid jelzést szeretnék tenni. Azt azért szeretném elmondani, mert ebben van Zsigmond Barna Pál képviselő úrnak talán egy félreértése, amit sajnálok, hogyha így van, hogy sosem beszélünk általában az egyházak ellen, sosem beszélünk a vallásszabadság ellen. Épp ellenkezőleg: mi azt gondoljuk, hogy a vallásszabadságot minden egyháznak biztosítani kell, és nemcsak azoknak, amelyeket a kormány kedvel.

Más oldalról pedig, amikor szót emelünk az ellen, hogy az állam átadja a feladatait, és főleg átadja a forrásainak nagy részét az egyházaknak, ez egy másik kérdést érint, nem a vallásszabadság kérdését, hanem a szolgáltatásokhoz való hozzáférés kérdését. Tehát ezt nem keverném most ide, ezt szerettem volna csak jelezni. Ön félreértett minket, ha azt gondolja, hogy az ellenzéki pártok bármelyikében egyházellenesség vagy katolikusellenesség lenne. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem akkor a tisztelt bizottságot, ki az, aki támogatja, hogy a H/12107. számú határozati javaslatot tárgysorozatba vegye a Magyar Országgyűlés. Aki igen, az kérem, kézfeltartással jelezze. *(Nincs jelzés.)* Aki nem? *(Szavazás.)* 7 szavazattal nem támogatta a bizottság. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodással, 7 nem szavazattal a bizottság nem támogatja a tárgysorozatba vételt.

A fehéroroszországi választások kapcsán kialakult politikai helyzet elítéléséről és az Európai Unió Fehéroroszországgal szembeni

szankcióinak támogatásáról szóló H/12118. számú határozati javaslat

(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Rátérünk akkor a 3. napirendi pontunkra, és megadom a szót. Bocsánat, a harmadikra először, összetévesztettem most már teljesen, hogy melyik melyik. Igen, tehát akkor Gurmai Zita képviselő asszonynak és az MSZP-nek a Mesterházy Attila által jelzett javaslata.

Annyit szeretnék mondani, képviselő asszony, hogy minden egyes tárgyalása Magyarországnak nemzetközi szinten a képviselők számára megismerhető. Nagyon furcsának tartanám, hogyha parlamenti határozatban szólítanánk föl a kormányt, hogy melyik tárgyalásáról milyen formában adjon tájékoztatást. Számtalan eszköz van arra, hogy ezzel kapcsolatos információkat kapjunk. Talán a külügyminiszter úr meghallgatása egy kiváló alkalom lesz erre, de adott esetben az európai uniós nagybizottsági ülésen is mód van erre. Tehát egy nagyon furcsa megközelítésnek tartom ezt, és azt sugallja ez a javaslat, hogy itt Orbán Viktor Lukasenko elnök úr és az azt követő szerepe kapcsán, amelyet betöltött augusztus hónap folyamán, bármiféle felelősséget viselne.

Azt gondolom, hogy ez meglehetősen furcsa dolog. Lukasenko júniusban az az ember volt, szeretném erre föl hívni a figyelmét, aki rendkívül komoly lépéseket tett annak érdekében, hogy erősítse, védje országának, Belarusznak a szuverenitását. Ez természetesen nem menti őt föl az erőszakos megnyilvánulások kérdésében, a választási csalás kérdésében, melyet aztán augusztus hónap folyamán elkövetett, és az ezzel kapcsolatos álláspontunk a leghatározottabb és a legegységesebb, mint ahogy ezt a korábbiakban is elmondtam. Tehát ezen megfontolások alapján nem tudjuk támogatni a tárgysorozatba vételt.

Megadom a szót, Gurmai Zita képviselő asszony.

Dr. Gurmai Zita szóbeli előterjesztése

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Tehát ezért jó, amikor az előterjesztő van itt, és akkor ő pontosan tudja, hogy mit képvisel. Nyilván nekem kutyakötelességem a saját frakciómban ezt megtenni.

Viszont szeretnék akkor rákérdezni valamire ennek a napirendi pontnak a kapcsán. Az előzőben mondta el, de gondoltam, akkor most már beállok a sorba, mert gyakorlatilag mind a három témát én úgy értelmeztem, hogy egybe vesszük, de megértettem, mert szavazni külön kell, jó.

Tehát arról beszélt a német elnökséget képviselő nagykövet előtt is, illetve feltette azt a kérdést elnök úr, hogy milyen típusú víziója van Belarusszal kapcsolatosan a német elnökségnek. Nem feltétlenül kaptunk olyan típusú választ, hogy lenne-e komolyabban elképzelése erről az elnökségnek. Tehát én azt szeretném jelezni, viszont azt is mondta most elnök úr, hogy az a fajta segélyprogram, amit a V4-ek fogadtak el, egyfajta Marshall-terv, ha jól értettem, segíthetne most. Az a kérdés, én arról beszéltem, ez egy trióelnökség, hogy gyakorlatilag a trióelnökség alatt akkor a magyar kormányának szándékában áll-e az, hogy a portugál és a szlovén elnökségnél ez ügyben lépéseket fog tenni, mert a német elnökség alatt ezzel különösebben nem fognak foglalkozni, én ezt legalábbis így értelmeztem. Tehát én ezt mindenképpen szeretném megkérdezni, azt gondolom.

A másik. Nyilvánvaló, hogy az információt lehet osztogatni meg fosztogatni, tehát ennek megfelelően elnök úr felsorolt egy csomó olyan határozati javaslatot, ülést, egyebeket, amelyeket nyilvánvalóan lát azonnal, hogyha az ember egy belső körben van. Úgyhogy nyilvánvaló, hogy az egy nagy segítség lenne, hogyha azokat, amikre

hivatkozott, akkor esetleg írásban megkaphatnám, hogy tudjak referálni az alelnök úrnak, illetve a képviselőtársamnak, aki ezt egyébként beadta. Jó? Köszönöm szépen, elnök úr.

Határozathozatal

ELNÖK: Azt hiszem, hogy ennek semmi akadálya nincs. Meg is kérem a titkárságot, hogy a Belarusszal kapcsolatos EU-, NATO-, EBESZ- és Európa tanácsi nyilatkozatokat gyűjtsük össze, és juttassuk el a bizottság tagjainak ezeket a nyilatkozatokat.

Fölteszem szavazásra. Ki támogatja a H/12118-as határozati javaslat tárgysorozatba vételét? *(Szavazás.)* 1 igen. Aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 7 nem. Nem támogattuk.

Az Országgyűlés határozata a Belarusz elnökválasztást követő erőszakos cselekményt elkövetőkkel szembeni belépési tilalomról szóló H/12242. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Végül rátérünk a 12242. számú határozati javaslatra. Megadom a szót Kocsis-Cake Olivio, Párbeszéd, önálló indítványának. Ahol jól esik, akár itt, akár ott, képviselő úr.

Kocsis-Cake Olivio szóbeli előterjesztése

KOCSIS-CAKE OLIVIO (Párbeszéd): Itt tökéletes. Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A Párbeszéd nyilvánvalóan ebben a kérdésben sem ért egyet a Fidesz külpolitikai irányával. Csak engedjen meg pár megjegyzést az elnök úr által kifejtett álláspontra.

Egyfelől nem tartjuk szerencsésnek, hogy Magyarország ebből a szempontból különböző szervezetek mögé bújjik, és az ő álláspontjukat elfogadva foglal állást ebben a kérdésben, ahogy egyébként külpolitikai kérdésekben jó kapcsolatot ápoló Lengyelország. Lengyelország ebben határozott álláspontot képvisel ebben a kérdésben, úgy szerintem Magyarországnak is meg kellett volna rég tennie.

Másfelől azt sem teljesen értem, hogy a szankciók mellett hogyan lehet még egy gazdasági mentőcsomagot a Lukasenko vezette Belorussziának nyújtani, hiszen ezzel elősegítjük azt, hogy ő továbbra is jogsértő módon, mindenféle antidemokratikus módon hatalomban maradjon. Nyilván értjük azt, hogy van itt egy komoly játszma az Európai Unió és Putyin között, és ebben nyilván nagyon okosan és diplomatikusan kell mozogni, de azt semmiképpen nem tartjuk elfogadhatónak, hogy egy diktátort, hiszen Belorusszia az utolsó európai diktatúra, bármilyen formában támogassunk.

Rátérve a javaslatunkra. Nyilván nem fogják elfogadni, hiszen mi ennél sokkal tovább megyünk, mint az előző két javaslat. Mi konkrétan az elnökválasztás kapcsán elkövetett erőszakos cselekményt elkövetőkkel szemben beléptetési tilalmat szeretnénk életbe léptetni. Sajnos erre két okunk is van. Az egyik, hogy igen, azt vesszük észre, azt látjuk, hogy Orbán Viktor szoros diplomáciai kapcsolatot tart fent Belorussziával és kifejezetten Lukasenkóval, és aki a korrupciók, emberi jogok semmibe vételével kormányzott eddig is, tehát ez nem egy új jelenség, ami jelenleg Belorussziában folyik. Nem olyan rég nyilatkozta azt miniszterelnök úr, hogy a két ország közelebb van, mint mi gondolnánk. Tehát úgy látszik, hogy a jó viszony adott a két államfő között.

A másik okunk pedig, nem olyan rég történt olyan, hogy egy jogerősen elítélt volt államfőt, kormányfőt a Külügyminisztérium hathatós segítségével sikerült ide

becsempészni, és itt menedékjogot adni számára. Éppen ezért nekünk az a félelmünk, hogy előfordulhat olyan, hogy Lukasenko kormányából azok közül, akik részt vettek ezekben az elítélendő cselekményekben, itt valaki menedékre lel. Ezt szeretnénk kizárni. Sajnos minden jel arra utal, hogy ennek van, lehet esélye.

A másik eleme a javaslatunk, az pedig az, hogy az Országgyűlés nyilvánítson szolidaritást. Tehát ennyiben mi nem elítélő közleményben gondolkodunk, hanem mi egy szolidaritási nyilatkozatot adnánk ki, amelyben támogatjuk, támogatnánk a belarusz népet a demokrácia és a szabadság melletti küzdelemben.

Röviden erről szólna a javaslatunk. Kérem, hogy azért gondolják meg, hátha van olyan eleme, amit tudnak támogatni. Nagyon szépen köszönöm.

ELNÖK: Zsigmond Barna képviselő úr!

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL (Fidesz). Köszönöm, elnök úr. Csak nagyon röviden. Itt a Külügyi bizottságban kialakult egy konszenzus, általában jóhangulatú vitákat szoktunk így egymás között lefolytatni, bár a világ sok kérdéséről másképp gondolkodunk. Most Arató képviselő úr után Kocsis-Cake képviselő úr is bejött a bizottságba, és meghallgattuk őt, ahol a kormányt gyalázta folyamatosan. Biztos, hogy mindenhez ért képviselő úr, de én úgy tudom, hogy V4 vagy Európai Tanács, önmagában jelennek meg az egyes országok ott véleményekkel. Azt mondta, hogy elbújik a magyar kormány mindenféle nemzetközi szervezetek ernyője alá. Javasolom, hogy tanulmányozza egy picit akkor a V4-ek alapokmányát vagy a V4-megállapodásokat vagy az európai szervezetek alapokmányait, és máskor fontolja meg a szavait, vagy készüljön fel, ha idejön hozzánk a bizottságba. A magyar kormány nem bújik el nemzetközi szervezetek mögé, hanem a magyar kormány véleménye jelenik meg a V4 véleményében, vagy megjelenik a többi tagország véleménye is például egy V4-vélemény kapcsán. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Képviselő Úr! Nagyon nem különböznek az indokaink a mostani nyilatkozat esetében sem. Tehát úgy gondoljuk, hogy leghatározottabb és legkeményebb fellépést és álláspontot képviselünk az erőszak és az illegitim elnökválasztás kérdésében, és fontosnak tartjuk a szolidaritást is. Ezeknek az elveknek a kinyilvánításának a kérdése, hogy milyen formában nyilvánítjuk ki.

Gurmai Zita képviselő asszonynak talán még annyit mondanék a gazdasági csomaggal kapcsolatban, bár látom, hogy most már el kell mennie, de azt hangsúlyoznám, hogy mi fontosnak gondoljuk, hogy ne tudja le a nemzetközi közösség azzal a nyilatkozataival vagy adott esetben a negatív szankciók bevezetésével a feladatait, hanem nyúljon a zsebébe. Ugyanakkor viszont én azt fontosnak tartom, hogy nyilvánvalóan ez nem a rezsim továbbélését kell elősegítse, de hát ezzel kapcsolatban pedig egy politikai folyamat elindítását támogatjuk. A Velencei Bizottság, az Európai Tanács fogalmazta meg például a párbeszéd szükségességét. Nem fog a hatalom a párbeszéd nélkül megválni a hatalomtól. Tehát nyilvánvaló, hogy a külső és a belső nyomásgyakorlás eszközeivel együttesen kell elérni, hogy a demokratizálódás kibontakozzon, egy autoriter rendszert sikerüljön a Belarusznak meghaladni, és vissza tudjon térni akár az Európa Tanács vagy adott esetben az Európai Unió keretei közé.

Ugyanakkor a célzott targetált anyagi támogatásnak és kötelezettségvállalásnak a szükségességét mi a V4-országok keretében határozottan igényeljük. Azt hiszem, nem lehet azzal vádolni a lengyel külpolitikát, hogy azért beszélnek a Belarusznak irányuló Marshall-tervről, mert meg akarnák menteni Lukasenkót, azt gondolom, hogy ezt senki nem gondolja. Csak egyet tudok érteni Zsigmond Barna képviselő úrral, hogy mi hatékonyabban tudjuk, azt gondolom, hogy V4-es közös álláspontként a legkritikusabb

összetevőit a magyar álláspontnak megfogalmazni, mint más formában. Javaslom, hogy fontolja meg ezeket a szempontokat, amiket mi a kormány részéről kidolgoztunk és magunkénak vallunk.

Gurmai Zita képviselő asszony!

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Egyrészt nem akartam elmenni, mert nyilván részt veszek a szavazáson, bár jeleztem, hogy fél 3-kor el kellett volna mennem, de miután vagyok annyira fegyelmezett, meg tartom ezt a bizottságot annyira fontosnak, nem rohángálok el hamarabb.

Tehát én egy konkrét kérdést tettem föl, amire a kiváló előterjesztő nem válaszolt. Tehát az a kérdés, hogy akkor szándékuk szerint a portugál és a szlovén elnökség alatt, ha jól értem, mert erre nem értettem a konkrét választ, ezt szerettem volna megkérdezni, hogy akkor ugye ez ügyben van elköteleződés. Tehát gyakorlatilag azzal, hogy most a német nagykövet úr jelezte, hogy most nem nagyon, de itt van még két elnökség, tehát a soros elnökségben még van két konkrét elnökség, amellyel lehetne. Tehát itt most az a kérdés, hogy adott esetben...

ELNÖK: Nyilvánvalóan, azt tudom mondani, képviselő asszony, a V4-ek számára az elsődleges címzettje ennek a javaslatnak az Európai Unió, és az Európai Uniót az elnökségek jelenítik meg. Tehát ennek a triónak lenne ez a feladata. Nem gondolom, hogy a V4-országoknak kellene egy ilyen gazdasági mentőcsomagot összedobni a Belarusz számára. Ez mindenekelőtt leginkább, legfőképp az Európai Uniónak lenne a feladata, és szeretnénk erre fölhívni határozottan a figyelmüket, hogy erre fordítsunk figyelmet, fordítsunk forrásokat.

Köszönöm szépen. Parancsoljon, előterjesztő úr!

KOCSIS-CAKE OLIVIO (Párbeszéd): Köszönöm szépen. Csak nagyon röviden reagálnék. Elnök úrral teljesen egyetértve, abszolút a párbeszéd lehetőségét mi se záránk ki, teljesen egyértelmű, hogy ezt folytatni kell annak érdekében, hogy pozitív változások legyenek.

Zsigmond Barna Pál képviselő úrtól nagyon szépen köszönöm a kioktatást. Nyilvánvalóan, ha nagyon akartam volna, akkor tudtam volna hasonlatokat vonni a két rendszer között, és példákat fölhozni, de ettől eltekintettem. Én csak Belorusziára koncentráltam itt a javaslatomban, próbáltam ennyiben konstruktív lenni. Azt meg el lehet fogadni, hogy valamelyik más pártnak ilyen komoly külpolitikai kérdésben más az álláspontja. Egyébként meg önnek javaslom, hogy tanulmányozza a lengyel álláspontot ebben a kérdésben, ami igen kemény és határozott a mi álláspontunkkal szemben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Fölhívnám még egyszer a figyelmét képviselő úrnak, hogy a magyar miniszterelnök az első pillanattól fogva fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy - a közvetlen érintettség okán is és elvi megfontolások alapján is, a V4-nek a kohézió szempontjából is - Magyarország a lengyelekkel azonos álláspontot képvisel Belarusz kérdésében.

Határozathozatal

Fölteszem szavazásra. A 12242. számú képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételét ki támogatja? (Szavazás.) 1. Ki nem támogatja? (Szavazás.) 7. A bizottság nem támogatja. Köszönöm szépen. Talán nem volt fölösleges az eszmecsere.

Egyebek

Az lenne az utolsó bejelentésem képviselőtársaimnak, hogy a soron következő ülésünk október 28., szerda, 13 óra. Nyílt ülés, zárszámadás és további önálló indítványok tárgysorozatba vétele. Kérem, mindenki írja be a naptárába. Tehát 28., szerda. Át kellett tgyük az ülés időpontját. Október 28., szerda, 13 óra, és november 2., 10 óra, nagyköveti meghallgatások.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen. Jó munkát! Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 50 perc)

Németh Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Földi Erika